

Юныгъом и 17-р – мэзым илофышлэхэм я Маф

Мэзым илофышлэхэу ыкли иветеранхэу лъытэныгъэ зыфэтшыхэрэр!

Шъуисэнэхъат епхыгъэ мэфэкым — мэзым илофышлэхэм я Мафэ фэшл гүфэбэныгъэ хэлъэу тышъуфэгүшлэ!

Адыгэ Республикэр ифэшъошэ шыпкыу Кавказым ыкли зэрэ Урысыеу ячылплэ анахь дахэхэм ахалытэ. Ащ ичыгу ипроцент 40-р мэххэм аубыты, тиреспубликэ ичылопс анахь шъхьалэхэм ащыц.

Машлом мэххэр шыухъумэгъэнхэр, чыгхэр рамыупкынхэр мэхэ отраслэм испециалистхэм япшъэрыл шъхьалэхэм ащыщых. Мэххэр зыпкэ игъэуцожыгъэнхэмкля, ахэм нахь зягъэушъомбгъугъэнымкля илофышхо агъэцакля мэзым илофышлэхэм. Адыгеим ичылопс идэхэгъэ кыткляхъухъэхэрэм алъыгъэлэсыгъэнымкля афэлъэкыштыр ахэм ашлэ.

Мы мэфэкл мафэм зэклэ мэзым илофышлэхэм ыкли иветеранхэм тафэлъало псауныгъэ пытэ, шыцкляшлэ ялэнэу, зыфэгъээзэгъэхэ илофым гъэхъагъэхэр щашлынхэу!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу, Урысые
политическэ партией «Единэ Россия» и Адыгэ
шъолъыр къутамэ и Секретарэу
КЪУМПЫЛ Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и
Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЭР

Къыблэмкля пшъэрыл шъхьалэхэр

Урысые
Федерацием
и Президент
и Полномочнэ
лыклоу Къыблэ
федеральнэ
шъолъырым щылэм
дэж щызэхэщэгъэ
Советым
изэхэсыгъо
хэлэжыагъ
Адыгеим и
Лышъхъэу
Къумпыл Мурат.
Зэхэсыгъор
зэрищагъ
Владимир
Устиновым.

Видео зэпхыныгъэм тетэу
лофтхъабзэр клягъэ. Адыгеим
ыцкля зэхэсыгъом хэлэжыагъэх
федеральнэ инспектор шъхьалэу
Сергей Дрокинэр, АР-м и
Лышъхъэрэ АР-м иминистрэхэм
я Кабинетрэ япашэу Владимир
Свеженец, гъэсэныгъэмрэ ныб-
жыкля политикэмрэ алъэны-
кыкля министерствэхэм ыкли
къулыкхуэхэм ялэшъхэтетхэр.

Илофыгъо шъхьалэхэу зыте-
гушылагъэхэм зыкля ащыщыгъ
ныбжыкляхэр дзэ къулыкхуэм
щэгъэнхэм фэгъэхъазырыгъэн-
хэмкля, яхэгъэгу фэшъыпкыэхэу
пугъэнхэмкля къэралыгъо хаб-
зэмрэ чыплэ зыгъэлорышлэ-
жынымрэ якъулыкхуэхэм ялоф-
шлэн нахышлоу зэхэщэгъэныр.

Владимир Устиновым пэублэ
гушылау кышшыгъэм кышшы-
хигъэщыгъ ныбжыкляхэр пат-
риотхэу пугъэнхэмкля, я Хэгъэгу
къулыкху фахыным фэхъа-
зырынхэмкля, дзэ хэбзэ шлагъоу
тилэхэм ыкли титарихь нахь
аналэ атырагъэтынымкля
япшъэрыл мэхъанэшхо зэрилэр.

«Къыблэ федеральнэ
шъолъырым а лъэны-
кыомкля амалышлэхэр

(Икляух я 2-рэ нэклуб. ит).

Гъэхъэгъэшлэхэмкля пэгъоклыгъэх

Мэзым илофышлэхэм я Мафэ фэгъэхыгъэ илофтхъабзэхэм къадыхэлъытагъэу Адыгеим и
Лышъхъэу Къумпыл Мурат пшъэдэклъыжъэу ыхьырымкля гъунэпкыэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу
«Картонтарэм» шылагъ.

Нафэу зэрэщытымкля, Урысы-
ем и Къыблэ ицеллюлоз-тхылъы-
плэшл отраслэ анахь гъэхъэгъэ-
шхо щызышлыгъэхэм ар ащыщ.
Предприятием илофышлэхэмрэ

ахэм яунагъохэмрэ апае фирмэм
илэшъхэтетхэм чыплэ стадионым
концерт программэ гъэшлэгъон
щызэхэщэгъагъ ыкли ялофышлэ
аныхь дэгъухэм щафэгүшлуагъэх.

Мы илофтхъабзэм хэлэжыагъэх
АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр,
АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкля
ыкли сатыумкля иминистрэу Шэу-

джэн Заур, «Картонтарэм» ипашэу
Сергей Погодинэр, предприятием
иветеранхэр ыкли непэ ащ илоф
щызышлэхэрэр.

(Икляух я 3-рэ нэклуб. ит).

КъыблэмкIэ пшъэрылъ шъхьалэхэр

(ИкIэх).

иIэх. ИошIэнымкIи дзэ къулыкIум ихьынкIи хьугъэ-иIэгъэ зэфшъхьафхэм япхыгъэу шъолъырым тарихыишо иI, къэлэ заулэхэм цIэ лъанIэу «къэлэ-лIыхъужь», «дзэ цытхъум икъал», «ИошIэнымкIэ гъэхъэгъэишо зышIыгъэ къал» зыфилохэрэр къафагъэишоагъэх. Культурэ кIэным екхыгъэ псэолъэ мин 26-рэ фэдиз шъолъырым ит, ахэм ащыцIэу процент 60-р федеральнэ мэхъанэ зилэ саугъэтых, дзэ-тарихъ мэхъанэ зилэхэри ахэм ахэхъэх. Тятэжъ пIашъэхэм лIыхъужьныгъэу зэрахъагъэр ащымы-гъуишэным мэхъанэишо иI, дзэ къулыкIум ащыцIтхэм яухъазырын

нахьыишоу зэхэцIэгъэнымкIи ахэр цысэ хъунхэ фает», —

къыхигъэщыгъ В. Устиновым.

ХъушъхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъагъэхэу лIыхъужьныгъэ зезыхъагъэхэр ащымыгъуишэишэ пает ИошIэныр джыри нахь агъэлъэшынэу шъолъырыхэм пшъэрылъ къафишыгъ Владимир Устиновым.

«Дзэ-патриот пIуныгъэр лъэгъпIакIэм тецIэгъэн фает, мыцIкIэ хэти теурыкIуагъэ къызхъафэ хъуцIтэп. Цысэ гъэнэфагъэхэм атетэу къыткIэхъухъэхэрэр тпIунхэ, я Родинэ фэишъыпкъэхэу, якъэралыгъо ифедэхэм адишIтэу зекIонхэм фэгъэгъэгъэнхэ фает», — къыхигъэщыгъ Владимир Устиновым.

Къэралыгом ипашъэ пшъэрылъ къызэ-рэфышIыгъэм тетэу УФ-м и Президент и Полномочнэ лIыкIо Къыблэм ишъолъырым пIэлъэ кIэлым къыклоцI ныбжыкIэ политикэм ипхырышъынкIэ пшъэдэкIыжъ

зыхьыцIт къулыкIу гъэнэфагъэхэр ащызэхэцIэхэ зэрэфаер агу къыгъэкIыжыгъ.

Шъугу къэтэгъэкIыжы: Адыгэ Республикэм ныбжыкIэ ИошIэныр и Комитет 2022-рэ ильэсым чъэпыогъум зэхэцIэгъагъ къэралыгъо ныбжыкIэ политикэр республикэм нахь шлогъэ ин хэлъэу цыпхырышъыгъэным пает.

Владимир Устиновым анахъэу аналэ зытыраригъэдзэгъэхэм ащыцI шъолъырым япашэхэм амал зэриэкIэ ДОСААФ-м иструктурэхэм лэпылэгъу аратыныр. Джащ фэдэу гъэсэнныгъэ зышарагъэгъотырэ организациехэмрэ дзэ комиссариатхэмрэ яздэлэжъэныгъэ агъэлъэшыр фает джыри дзэ къулыкIум дамышыгъэхэр икъоу гъэуныфэгъэнхэм ыкIи егъэджен Иофым ахэр нахь хэцэгъэнхэм апае.

Дзэ къулыкIум фэгъэхъазыргъэнхэмкIэ ыкIи ныбжыкIэхэр я Хэгъэгу фэишъыпкъэхэу плугъэнхэмкIэ Адыгеим иеджаплэхэм ыкIи иучреждениехэм ИофшIэныр гъэнэфагъэхэр ащызэшIуахы. Еджаплэхэм ачIэсхэмрэ студентхэмрэ ильэс къэс дзэ къулыкIум екхыгъэ егъэдженхэр афызэхэцIэх. ДОСААФ-м и Гупчэу республикэм итым ныбжыкIэхэр сэнэхъат зэфшъхьафхэм щафагъасэх,

техническэ сэнэхъатхэри алэ къырагъахъэх, лIыхъужьныгъэм идесэхэр агъэ-цакIэх, ветеранхэм зэлукIэгъухэр адашIых, заор зыщыклогъэ чыплэхэм защагъэгъуазэ.

Джащ фэдэу республикэм пIуныгъэ мэхъанэ зилэ ИофшIэныр зэфшъхьафхэр ильэс къэс зызэхэцIэх. Ахэр зыфэгъэхъыгъэхэр кIэлэцIыкIухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ я Хэгъэгу шIу альэгъоу цытынхэр ары. Урысые дзэ-патриот общественнэ движениеу «Юнармия» зыфилохэм иреспубликэ къутамэу зэхэцIэгъэм Адыгеим имуниципалитет пстэуми отделениехэр щарилэх. Нэбгырэ 5000-м ехъу юнармейскэ отрядхэм ахэт.

Гъэсэнныгъэ зышарагъэгъотырэ организациехэу республикэм итхэм патриот пIуныгъэр нахь ащыгъэлъэшыгъэным пает ныбжыкIэ гупчэу «Адыгеим иныбжыкIэхэр» зыфилохэм ИошIэныр гъэнэфагъэ зэшIуехы. Ильэс къэс гуфакIохэр къыхэлажъэхэзэ а лъэныкIом тегъэлсыхъэгъэ ИофшIэныр 320-м ехъу Адыгэ Республикэм зызэхэцIэх.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-къулыкIу

ЯмэфэкIкIэ афэгушIуагъ

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу КъумпIыл Мурат Къэрэщэ-Щэрджэс Республикэмрэ Черкесскэрэ я МафэкIэ ткъош республикэм исхэм афэгушIуагъ.

АР-м и Лышъхъэу ишIуфэс тхылъ зэрэщыхигъэуныфэишIыгъэмкIэ, КъЩР-м экономикэ амалышхохэр, чIыопс дахэ, культурэ-тарихъ мэхъанэ зилэ псэуалъэхэр илэх, цIыф шIагъохэр исых. Ахэр ары республикэм хэхъоныгъэ езыхъэшIыхэрэр, КъЩР-м исоциальнэ экономикэ лъапсэ зыгъэпытэрэр, инфраструктурэр зэтэзыгъэпсыхъэрэр. КъЩР-м Урысыем имэкъу-мэци ипромышленности илахъышIу ахэшIыхъэ, Темыр Кавказымрэ Урысыемрэ зеклонымкIэ ягупчэшхохэм ар ахалытэ.

«ЛъэныкIэ зэфшъхьафхэмкIэ шъолъырым гъэхъагъэхэр ышIыгъэх, республикэми, ащ икъэлэ шъхьали ятеплъэ нахь дахэ хъугъэ. ТапэкIи предпринимательствэм ащ нахь

зышарагъэушъомбгъунэу, социальнэ инфраструктурэм ипсэуалъэхэр агъэпсынхэу, щыIэкIэ-псэукIэм зыкъырагъэлэтынэу амалхэр джыри илэх», — къылуагъ КъумпIыл Мурат.

Республикэм исхэм ятарихъ, якультурэ зэрагъэлъапIэрэм, ИошIэныр хэбзэшIухэр зэрэлъагъэкIуатэхэрэм осэшхо къафишызэ, КъумпIыл Мурат къылуагъ КъЩР-мрэ Урысыемрэ нахь зэтэгъэлсыхъагъэ зэрэхъуцIтхэм, ахэм нахьыбэу гъэхъагъэ ашIын зэралъэкIышIтым ицыхъэ зэрэтелъыр.

КъумпIыл Мурат ткъош республикэм и Лышъхъэу Темрезов Рэщыди, КъЩР-м исхэми шIоу щылэр къадэхъунэу, насыпышIонхэу, мамырэу щылэнхэу афэлъэлуагъ.

ЗекIохэм ямэшIоку

Адыгеими къынэсыщт

Илахъэхэлъ обществэ шъхьэихыгъэу «Урысыем имэшIоку гъогухэр» зыфилохэр къушъхъэхэмрэ Iэзэгъупс чыплэхэмрэ якIуцт гъогукIэм икыхъэхын ыуж ит.

Шэклогъум зекIохэм ямэшIоку Адыгеим къыдахъэзэ ышIыщт. ЧэщишIэ мэфишIурэ ар гъогу тетыщт. МэшIокум игъогу: Ростов-на-Дону — Краснодар — Туапсэ — Хъаджэхъу — Краснодар — Ростов-на-Дону.

— Тиреспубликэ ичIыплэ дахэхэр зэзыгъэлъэгъу зышIоигъо зекIохэм япчъагъэ хэхъо зэпыт. Проектэу «Путешествуй с РЖД» зыфилохэм тызэрэхэлэжъэщтым фэгъэхъыгъэ зэзэгъыныгъэм тапэкIэ тыкIэтхэагъ. «Кавказым иналмэс-налкъут» зыфилохэм мэшIокум имаршрут Адыгейри хагъэхъагъ. РЖД-м ипроекткIэу «Региональные туристические поезда выходного дня» зыфилохэм тиреспубликэ хэлажъэ», — къылуагъ Адыгеим и Лышъхъэ.

Зэхэгуэцогъэ программэм дишIтэу мэфишIум къыклоцI зекIохэм Адыгейи арагъэлъэгъуцт, лъэпкъ хабзэхэм нэлуасэ афашIышIыгъ, лъэпкъ шхыныгъохэр апагъохышIыгъ.

ЗекIохэм Лэгъо-Накъэ, Рыфабгъо

ипсыкъефэххэр, Кавказ биосфернэ заповедникыр зэрагъэлъэгъун, Хъаджэхъу итIуакIэ, Мыекъопэ пивэшI заводым, Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей ащылэнхэ, псыфабэхэр къызышIыкIэчырэ чIыплэхэм защагъэлэпсэфын, адыгэ шхыныгъохэм ахэлэнхэ, мэшIокум исхэу сурэт зытырарагъэхын альэкIыщт.

Мафэм зекIохэм экскурсиехэр афызэхэцIышIыгъ, пчыхъэрэ ыкIи чэщрэ вагон зэтэгъэлсыхъагъэм зышагъэлэпсэфыщт. 2023-рэ ильэсым шэклогъум и 3-м, и 17-м, тыгъэгъазэм и 1-м, и 15-м, гъэтхэпэм и 8-м мэшIокур зеклонэу рахъухъэ. Билетхэр шIэхэу ащэхэу аублэщт.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу зэрэхигъэуныфэишIыгъэмкIэ, проекткIэр зекIохэм агу рыхышIт. Тхъаумэфэ мафэхэм ахэм дэгъоу загъэпсэфынэу, республикэм ехыллэгъэ къэбар гъэшIэгъоныбэ къызIэкIагъэхъанэу, Кавказым ис лъэпкъхэр хъакIэхэм нэгъуихыгъэу зэрэпэгъокIэхэрэр зэрагъэшIэнэу амал ялэщт.

ГъэхъэгъэшлукхэмкIэ пэгъокIыгъэх

(ИкIаух).

Предприятием пэщэныгъэ дызезыхъэ-хэрэмрэ Iоф шызышIэхэрэмрэ къафэ-гушIозэ Адыгеим и Лышхъэ къызэрэ-хигъэщыгъэмкIэ, республикэм ипромыш-леннэ IофшIэлIэ шхъалэхэм ар зыкIэ ащыщ, социальнэ пэныкъомкIи Iофтхъэ-забэ гъэхъагъэ хэлъэу мыщ шызэшIуахы.

«Шьо ренэу гъэхъэгъэ инхэм зафыте-шьогъэпсыхъэ, къулайныгъэ шьухэлъэу IофшIэклIэм иамалхэр шьогъэфедэх. Сыд фэдэ къыныгъохэм шьуяутэлIагъэми, зэрифэшъуашэу ахэр зэшIошьохыкIы

нахь шьупсыхъагъэу гъэхъэгъаклэхэм шьуафэклэ», — къыIуагъ КъумпIыл Мурат.

Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, Адыгеим ихъэныгъэ «Картонтарэм» иIахышIу хешыхъэ. Предприятием республикэм иэкономикэ зыкъылэтыным чанэу хэлажъэ, социальнэ пшъэрылхэр зэшIуе-хыкI, тыкъэзыуцухъэрэ дунаим ищынэгъон-чъагъэ иIофыгъохэм ренэу ыналэ атыре-гъэты.

Республикэм и Лышхъэ фирмэм ипашэхэм ыкIи Сергей Погодиным зэра-фэразэр къыIуагъ культурэм, гъэсэны-

гъэм, общественнэ организациехэм ренэу Iэпылэгъу зэрафэхъухэрэм апае. Лъэпкъ къашъомкIэ къэралыгъо ансамблэу «Налмэсми» ренэу яшIуагъэ рагъэкIы.

Къэзэрэуагъоигъэхэм шIуфэс гуцылэкIэ закыфагъэзагъ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэмрэ «Картонтарэм» ипашэу Сергей Погодинымрэ. Предприятием иIофышIэ анахь дэгъухэм аратыжыгъэх Адыгеим и Лышхъэрэ АР-м и Къэра-лыгъо Совет — Хасэмрэ ярэзэныгъэ тхылхэр, ахъщэ шIухъафтынхэр.

Шьугу къэтэгъэкIыжыкIы: «Картонтарэр» 1965-рэ илъэсым зэхашъэгъагъ. 2007-рэ илъэсым къышыублагъэу «СТФ групп» хэхъэрэ предприятиехэм якуп хэт. Производствэм игъэкIэжыкIы ренэу заводым щэкIо. 2021-рэ илъэсым комбинатым картон ыкIи тхылхыпIэ тонн мин 84-м ехъу къыдигъэкIыгъ. Пред-приятием игухэлхэм ащыщ произ-водствэм нахь зегъэушъомбгъугъэныр ыкIи илъэсым къыклоцI продукция тонн мин 300-м нэс къыдигъэкIыныр.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ипресс-къулыкIу

Мэзым иухъумапIу

Чыгхэм, куандэхэм, къэгъагъэхэм, бзыухэм, хъэкIэ-къуакIэхэм ядунай зищылэныгъэ езыпхыгъэхэм, ахэр къэзыухъумэхэрэм, къызтэзыгъанэхэрэм ыкIи ахэзыгъахъохэрэм ямэфэкI Юныгъо мазэм иящэнэрэ тхъаумафэ хагъэунэфыкIы. Ахэм ащыщ непэ зигугъу къэтшIымэ тшIоигъор.

Джымэ Энвер мэзым фэгъэхъыгъэу бэ ышIэрэр. Сыда пIомэ къыгъэшIагъэм инахыбэр ащ ритыгъ. ТыIуIкIэным ушъ-хъагъу шхъалэ фэхъугъэр ипрофессио-нальнэ мэфэкIэу къэблагъэрэр ары.

1981-рэ илъэсым къалэу Воронеж дэт мэт техническэ институтыр, джы уни-верситет, къызеухым иIофшIэн зэрэри-гъэжъагъэу, непэ къызнэсыгъэм мы-лэныкъом щэлажъэ. А лэахъаным сэ-нэхъат зыщызэбгъэгъотыгъэ еджапIэм къыхихырэ чIыпIэр ары IофышIэ уздэклон фэягъэр. Энвер Краснодар краеу а лэахъаным Адыгэ хэкур зыхахъэщыгъэм мэкъумэщ хызымэтымкIэ и ГъэлорышIа-пIэ институт ужым къагъэкIогъагъ. Ау ащ Iоф шишIагъэп, хэкум къагъэкIожыи поселкэу Гъозэрыплъэ мэт промышлен-нэ хызымэтшIапIэу дэтым иIофшIэн цыригъэжъагъ.

Апшъэрэ гъэсэныгъэ иI нахь мышIэ-ми, мастерым иIэпылэгъунэу, ыгъэсэнэу ары зэраштэгъагъэр.

— *Ар лэащэу къысшхъэнагъ,*
— ыIуагъ ащ. — *ЕджапIэм*
аныхь дэгъоу уцеджагъэми,
нахыбэр тхылхъэмкIэ зэ-
огъашIэ. Арырэ Iофым хэшIыкI
физилэ цIыфым къыуигъэлъэ-
гъузэ, ухэукъоми, къыгъэ-
тэрэзыжъэзэ пшIэрэмрэ
зэфэдэхэп.

Джыри гурыт еджапIэм чIэсыгъ мэзым ищылэныгъэ рипхынэу гухэлъ зешIым. Шэуджэн районым ит къуаджэу Хъаты-гъужыкIуае къышыхъугъэу, илъэсищ нахыбэ ымыныбжъэу янэ-ятэхэм Мые-къуапэ къащэжыи я 19-рэ еджапIэм щеджагъ.

Я 10-рэ классым ихъагъэу Воронеж имэт техническэ институт чIахъэмэ зышIомгъохэр шагъэхъазырынхъэу илъэс-ныкъо курсхэр а уахътэм Мыекъуапэ дэтыгъэ деревообрабатывающэ техни-кумым шызэхашэнхъэу зэзэгъыныгъэ зэдашIыгъэу гъэзетым рилъэгъуагъ. Ары егъэжъапIэ фэхъугъэри. «Автомобильный транспорт леса» зыфилорэ факультетым чIэхъанэу апэ рихъухъэагъ.

— *Мэзым сисэнэхъат еспхынэу*
сыфэягъэми, мэзым игъэлэ-

рышIаIо сыхъун гухэлъ
сиIагъэп, — ыгу
къэкIыжыи Энвер. —
Курсхэм захэстхэнэу
сянэ сигъусэу тыкIуагъэу
а гухэлъ дэдэр яIэу Перво-
майскэ мэхъыз-
мэтшIапIэм а уахътэм
ипащэщыгъэ Хъут
Юсыфрэ икIалэу
Аслъанрэ къыIухъагъэх.
Сэ сани Хъутхэм
зэряпхъум ыпкъ къыкIэу
нэIуасэ тызызэфэхъум,
Юсыф ары нэмыкI
факультет сыкIомэ
зэрэнахышIур
къызыгурызгъаIуи,
зэблэсхъунэу
сызгъэдэлIогагъэр.

Ащ тетэу Энвер мэт хызымэтым иинженерхэр зышагъэхъазырхэрэ фа-культетым чIэхъанэу хъугъагъэ. Ащ пхъэм игъэхъазырын фэгъэзэгъэщт специалистхэр къетIупщых.

Совет хабзэм илъэхъан зилофшIэн езыгъэжъагъэу, 1990-рэ илъэхъэм хэгъэ-гум зэхъокIыныгъэу къышыхъугъэхэм къахиубытэгъэ пстэумэ афэдэу, къыны-гъохэр ыпэ къыкIыгъэх нахь мышIэми, сэнэхъатэу къыхихыгъэм рыкIэгъожъэу, иIофшIэн чIидзыжыкIэу ыгу къыхъагъэу зыпарэкли къыхамыкIыгъэу еIо Энвер. Ау Юсыф едэлуйи, факультетыр зэрэ-зэблихъужыгъагъэм кIэгъушIужыи.

— *СиIофшIэн сиIогъэшIэгъон.*
Ащ епхыгъэ чIыпIэ зэфэшхъа-
фыбэхэм сащылэжъэныу, Iэнэ-
тIабэ зэблэсхъунэу хъугъэ, ау
сыдигъокIи гухахъо хэзгъуатэзэ
синшъэрылхэр згъэцэкIагъэх,
непи сырэлажъэ. ИкIэрыкIэу
седжэжъыны амал къысаты-
гъэми, мэт хызымэтыр къы-
хэсхыжъыщтгъагъэ, —
ыIуагъ ащ.

Гъозэрыплъэ дэт мэт хызымэтшIапIэу иIофшIэн зыщыригъэжъагъэм иинжене-рыгъ, поселкэу Краснооктябрьскэм дэтыгъэ пунктэу пхъэр зышагъэхъазы-рыщтыгъэм техническэ пащэу иIагъ, етIанэ ежъ ащ пащэ фашIыгъагъ, нэужым пхъэм хэшIыкIыгъэ псэуальэхэр зыша-лыгъхэ гъэтIылыпIэу Мыекъуапэ дэтым ипэщагъ.

Адыгеир Краснодар краим къыхэкIы-жыи хэушъхъафыкIыгъэ субъект зэхъум, объединение «Адыгеялес» зыфилорэр республикэм зышагъэпсым, ащ къыдэ-гъэкIынымкIэ иотдел ипашэу агъэнэфэ-гъагъ. А IэнатIэм зылутыр илъэсныкъо нахыбэ мыхъугъэу нахыпэкIэ Апше-ронскэ мэт хызымэтшIапIэм фэгъэзэгъа-гъэхэр «Адыгеялесым» епхыжыгъэнхэм фэшI станицэу Кужорскэм кIэу ар ща-гъэпсын фаеу хъуи, ащ пащэ фашIыгъагъ.

А уахътэр анахь къыныгъэу ыгу къэ-кIыжыи. 1990-рэ илъэхъэу хызымэтшIа-пIэу шыIагъэхэр зыщызэхэтэкъужыщты-гъэхэм кIэу бгъэпсынышъ, ар ылъэ тебгъэуцоныр къызэрыкIуагъэп.

— *А лэахъаным Адыгеим имэз-*
хэр, имэз хызымэт краим къы-
зэрэхэкIыжыырэр зыгу ри-
мыхынынхэри шыIагъэх.
ХэушъхъафыкIыгъэу, шхъа-

фитэу тыщылэн, тылэжъэны
зэрэтлэгъэкIыщтыр мызэу,
мытIоу къэтыушыхъатыжъыны
фаеу хъуищтыгъ. Ары анахыбэу
IофшIэныр къэзгъэхъылыщты-
гъэр. Арэу щытми, пащэу ти-
Iагъэхэми, командэу ахэм
агъэпсыгъагъэм хэтыгъэхэми
профессионализмгъэ инэу
ахэлыгъэм, яIофшIэн, хэгъэ-
хъуагъэу къэIуагъэу щымытэу,
апсэ зэрэхэтIэгъагъэм ишIуа-
гъэкIэ Адыгеим имэзхэри, имэз
хызымэти къызтэнагъэх,
заушъомбгъугъ, непэ къызнэсы-
гъэми ащ тетэу лэаIуатэ, —
ыIуагъ Энвер.

Кужорскэ мэт хызымэтшIапIэм илъэ-сыбэрэ пэщэныгъэр дызэрихъагъэу мэт хызымэтымкIэ АР-м и ГъэлорышIапIэ къащэжыи, ащ ипашэ игуадзэу, респу-бликэм имэз ГъэлорышIэкIо шхъалэу Iоф ышIагъ. Ащ ыуж Росприроднадзорым АР-мкIэ и ГъэлорышIапIэ шыIагъ, ащ ипашэ лъыплъээн-уплэаIкIун IофшIэнымкIэ игодзагъ.

Зэхэщэн, ГъэлорышIэн IофшIэным сэнаушыгъэ физилэ цIыфыр тыдэкли ящыкIагъ. Энвер ащ фэдэу зэрэщытыр мызэу, мытIоу къыушыхъатыгъ. Ащ фэшI мэт хызымэтымкIэ АР-м и ГъэлорышIа-пIэ чэчи мафи Iоф зышIэщт диспетчер-скэ къулыкIуу шагъэпсын фаеу зэхъум ащ фагъэзэгъагъ. Ащ ыуж ГъэлорышIа-пIэм ипашэ игуадзэу Iоф ышIагъ.

БлэкIыгъэ илъэсым къышыублагъэу мэт хызымэтымкIэ АР-м и ГъэлорышIа-пIэ и Обществоннэ совет ипашэ, ащ дакIоу мэзым изэтэгъэуцожынкIэ ин-женер IофшIэныр егъэцакIэ. Илъэс 40-м ехъу зэритыгъэ хызымэтым хэхъоныгъэу ышIыхэрэм, тимэзэхэм язытет, аужырэ илъэси 10-м мэт зэфыщытыкIэхэм альэ-ныкъокIэ Кыблэ Федеральнэ шьолъы-рым и субъектхэм Адыгеир анахь дэгъу-кIэ къызэрэхыхэрэм арыгушхозэ къе-луатэ.

Энвер УФ-м имэз хызымэт иIофышIэ гъэшIуагъ, АР-м имэз хызымэт изаслу-женнэ IофшIэ, «За отличие в службе» зыфилорэ медалыр къызфагъэшъоша-гъэхэм ащыщ.

Мэзыр зыхэм фэдэкъэкIуапIэу алытэ, адрэхэм ягъэпсэфыпI. Джымэ Энвер фэдэу ар шIу дэдэ зылъэгъухэрэр, фэ-шъыпкъэхэр ары зищылэныгъэ езы-пхыхэрэр, къэзыухъумэрэр, зыпкъ из-гъэтыхэрэр. Мэт хызымэтым ибаиныгъэр ахэр ары.

Тизэдэгущылэгъу икIаухым япрофес-сиональнэ мэфэкI пае иIофшIэгъухэм Энвер къафэгъушIуагъ, гуцылэ фабэхэм-кIэ зафигъэзагъ. Тэри тыгу къыддэлэу ежъ тыфэгъушIо, псауныгъэ пытэ илэнэу, гъэхъагъэхэмкIэ иIофшIэн лъыгъэкIотэнэу тыфэлъало!

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтыр: Джымэхэм яхъарзынэщ.

Бзылффыгъэ чанхэм яшлушлагъ

Адыгэ Республикэм ибзылффыгъэхэм я Союз икьутамэу Шэуджэн районым щылэр зызэхашагъэр шэхэу ильэс 30 хьушт. Ащ ипашэу Клоэ Лидэ Мыхьамэт ыпхьумрэ игуадзэу Лышэ Хьарет Хьамедэ ыпхьумрэ ялофшэн цыфхэм шлуагъэ къафихьэу зэхашэ. Гъэхьагъэу ашыгъэр маклэп ыкIи гъэшлэгъонх.

— Проектэу тыздэлажьэхэрэм ягъэпсынрэ ягъэцэкIэнрэ тадэмышхьахэу, цыфхэу кытэуалэхэрэм Iэпылэгъу тафэхьэу ыкIи кытфэразэхэу ильэсхэр текыгъэх, — ело Лидэ. — Ахэм ащыщ «Унагъор дгъэпытэмэ хэгъгур тэгъэпытэ» зыфилорэ зэнэкьокьэу Урысыем щызэхашагъэу тызэрэхэлэжьагъэр. Зэнэкьокьум икIах-зэфэхьысыжъ зыщашыгъэ семинарыр тирайон щырагъэкIокыгъагъ, апэрэ чыплэр кытфагъэшъошэгъагъ. Нэужым Адыгеим иллыкIохэу Лышэ Хьаретрэ республикэм ибзылффыгъэхэм я Союз ипэшагъэу Светлана Дорошенкэмрэ Москва рагъэблагъэхэи, Шытхьум имедаль къащаратыгъагъ.

Ащ изакъоп, ялофшакIэ, цыфхэм Iэпылэгъу зерафэхьэхэрэм апае бзылффыгъэхэм я Союз икьутамэ илофшлэхэр бэрэ къахагъэшых. Бэмышлэу республикэ зэнэкьокьэу «Унагъор анахь мэхьанэ зилэ байныгъ» зыфилорэм хэлажьэхэи, районымкIэ апэрэ чыплэр къыдахыгъ. Шытхьум тхылъ къафагъэшъошагъ.

Цыфхэм Iэпылэгъу афэхьунхэр япшэрылп шхьалэу алытэзэ, яшлуагъэ зерагъэкIау районым исыр маклэп. Iофтхьабзэу зэхашэхэрэм районымкIэ тыхэм я Союз хэтхэри къыхагъэлажьэх.

Темэ гъэшлэгъонэу тым унагъом уасэу щыриIэм, сабыйхэм яплункIэ ишлуагъэ къызэригъа-кIорэм афэгъэхьыгъэм ильэс пчъагъэрэ дэлэжьагъэх.

Союзым зыкы-фагъазэ

Республикэм ибзылффыгъэ-

хэм я Союз икьутамэ районым зэрэщылажьэхэр цыфхэм дэгъоу ашлэ, гумэкIыгъо зилэхэм ащ зыкыфагъазэ. КъызцекIолэ-щтхэ мафэр гъэнэфагъэ, мазэм зэ ахэм залуагъакIэ.

Тызэдэгъушылэзэ агу къэкIыжыгъэр бэ. Къафэклогъагъ бзылффыгъэ ныбжыкIау сабый сымаджэхэр илэхэу, ахэр ифэшъуашэм тетэу зезыхьанхэ зимыамалыр. Ащ итхьаусыхэ тхылъ Къэралыгъо Думэм идепутат фагъэхьыгъ, къэзыушыхьатырэ тхыгъэр рагъэгъусагъ, Iофыр зытетыр фалотагъ. Ным Iэпылэгъу фэхьушт оборудованиер бэ тырамыгъашлэу къыфащэфыгъ.

Къутырым щыпсэурэ бзылффыгъэу, Хэгъэгу зеошхом игъом тылым Iоф щылагъэу, къыныбэ

зылгъэгъуэм пачэ къатхыгъагъ лэу тхылъ, ащ «Районым ицIыф гъэшлуагъ» зыфилорэ цIэр къыфагъэшъошэнэу къыщыкIэлэу-щтыгъэх. Ялэу афагъэцэкIагъ.

КIэлэ сымаджэу илэр хэбзэн-чъэу дзэ къулыкьум зэрэдащыгъэр къафэзылэтэгъэ бзылффыгъэми яшлуагъэ рагъэкIыгъ. Къулыкьу зыщыхьэрэ частым, «Комитет солдатских матерей России» зыфилорэ организациеи афэтхагъэх. Охьтабэ тырамыгъашлэу кIалэр къатлупшыжыгъагъ.

Iофшлэным иветеранэу, ильэс 90-рэ къэзыгъэшлэгъэ бзылффыгъэу къутырым щыпсэурэм ыдэжъ кIохэи кIэупчIагъэх, шлухьафтынхэр фашыгъэх. НэмыкI бзылффыгъэу сабыибл зыплугъэм икьэбар зашлэм,

медалэу «Материнская слава» зыфилорэр къыратыным пачэ итхылхэр агъэхьазыри, ари къадэхьугъ.

Владимир Путиным «изэдэгъушылэгъу занкIэхэм» ащыщ Хьатыгъужыкьуае щыпсэурэ бзылффыгъэу зикIэлэцIыкIу ынэхэр узырэр хагъэлажьы, Москва рагъэблагъэи къыщелэ-загъэх. Ынэхэм альэгъоу къыгъээжыи, юристэу еджагъ.

Иэпылэгъум ишлуагъ

Ежхэм ягукъэкIыкIэ зэшлуахыгъэ Iофыгъохэри щылэх. Гушылэм пачэ, район гупчэм редакция зычIэт унэу дэтыр зэрэжыи дэдэм пачэ гъэкIэжыгъэн фаеу зэхьум, Лышэ Хьарет къоджэдэхэм ацIэкIэ хабзэм илофшлэхэм зафигъээзэгъагъ. Сомэ миллиони 8 гъэцэкIэжыи-гъэкIэжыи Iофшлэнхэм апэлуагъэхьанэу къафатлупшы, унэр дэгъоу зэтырагъэпсыхьажыгъ.

Джащ фэдэу Украинэм ащэгъэ дзэкIолIхэм япсауныгъэкIэ ишлуагъэ къэкIолтэу зызэхыхым, гуфакIохэр ялэпылэгъоу къыпцIэ ящик пчъагъэ къаугъойи, ахэм афарагъэцэгъагъ.

Бзылффыгъэхэм ярайон Союз Iоф щызышлэхэрэ нэбгыритлум ащыгъупшэхэрэп пенсием кIогъэ лэжъэкIо дэгъухэр, сабыибэ зыплурэ унагъохэр, Iофышлэ пэрытхэр, нэмыкIхэри. Ахэр къызыщыхьугъэ мафэхэм, мэфэкIхэм атефэу афэгъушлэх, шлухьафтынхэр афашых, залуагъакIэ. ЦыфхэмкIэ ар гуапэ мэхьу.

Районым къыщырахыжьэрэ Iофтхьабзэхэм зэкIэми ахэлажьэх, ежхэмэи зэхашэхэу мэхьу. «55 добрых дел» алуи, цыфхэм къызяджэхэм, кIэлэ ибэхэу интернатым щеджагъэхэу хабзэм унэ къызэритыгъэхэм апае щыгъынхэр, шхынхэр, хьакъу-шыкьухэр, нэмыкIыби къаугъойи афащэгъагъэх.

Бзылффыгъэмрэ унагъомрэ

Общественнэ организациеу районым итхэм зэкIэми зэпхыныгъэ адырIа, Iоф зэдашлэ, зэдэлэпылэжьых.

Сыд фэдэ лъэныкъокIэ уяупчыгъэми, цыфхэм ящылэкIэ-псэукIэ зыфэдэр къыпфалотэнэу хьазырых.

Районым ибзылффыгъэхэм я Союз ипашэ игуадзэу Лышэ Хьарет тизэдэгъушылэгъу ыкIэм къытилиагъ:

— Ренэу тыналэ зытедгъэтырэр унагъор ары. Пстэуми апэу бзылффыгъэм идэхашэрэ илушыгъэрэ къызэрэдгъэлэжьагъоштым тыпыл. Бзылффыгъэ чанхэр район, республикэ зэнэкьокьухэм ахэтэгъэлажьэх, ядахэ тэлэ. Джащ пай Союзым ичIыплэ къутамэхэр зыкIызэхэтшагъэхэр. Ахэм ахэтхэр зыхэмылэжьэрэ общественнэ Iофыгъо районым щызэхашэрэп, тэри ахэм тафэраз.

Бзылффыгъэхэм я Союз ирайон къутамэ щылажьэхэрэр зэрэчанхэм фэдэу зэрэлэпкIэ-лъапкIэхэри, зэрэнэгъушлэхэри, къафакIохэрэм цыфыгъэкIэ зэрэлэпкIохэри кыхьэбгъэ-щынхэу щыт. Зэхашэрэ Iофтхьабзэхэр зэрэклауагъэхэр, ахэр зыфэгъэхьыгъагъэхэр сурэтэу ащатыхагъэхэр, къыщыгушыла-гъэхэр зэкIэ зыщызэгъэулу-гъэ папкэхэр ябгытылIэщтых.

Непи уахьтэм диштэу ахэр мэлэжхэ. Обществэм игъэпсын екIолэкIэ-шыкIэхэр кIэу къыфагъотыхэзэ ыкIи рахьылэхэзэ, яшлушлэ Iахь халхьхэ.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Сурэтхэр Союзым иархив къыхэхыгъэх.

ШОГЪЭ ИН ЗЫШЫЛЪ

ЛОФТХЪАБЗ

Мы мафэхэм Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым лъэтемыт клэлэцлыкү хирургиемклэ ыкӀи травматологиемклэ джырэ лэзэн амалэу цылэхэм зыщатегушылэгъэхэ шлэныгъэ-гъэсэныгъэ еджаплэр зэрифэшъуашэу кӀуагъэ. Дунэе общественнэ организациеу «Врачхэм я Хасэ» илофшлэн кыдыхэлъытагъэу ар зэхащэгъ.

Лъэтемыт клэлэцлыкү хирургиемклэ ыкӀи травматологиемклэ шлэныгъэ-ушэтыплэ институтыр, АР-м псауныгъэр къэхъумэгъэ-нымклэ и Министерствэ, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетыр, медицинэ сообществэм и Союзэу «Лъэпкъ медицинэ палатэр» зыфилорэр, заохэм ыкӀи ошлэ-дэмышлэ лэфхэм ахэфэгъэ клэлэцлыкүхэм лэпылэгъу языгъэгъотырэ Дунэе шлушлэ Фондыр лэфтхъабзэм клэщакӀо фэхъугъэх.

Онлайн шыклэм тетэу лэфтхъабзэр кызылэуихыгъ лъэтемыт клэлэцлыкү хирургиемклэ ыкӀи травматологиемклэ шлэныгъэ-

хъыцт. ЫпэкӀэ нахъыжъ-хэм афэгъэхъыгъэ гумэкӀы-гъохэр ары анахъэу тызы-тегушылэцтыгъэр, мы еджаплэр лэуытыплэ тшынышъ, гумэкӀыгъохэм нахъ тадэлэжън фаеу сэлъытэ. Непэ къекӀоллагъэхэм янахъыбэр апишэрэ курсхэм ачӀэс студентых, непэ тыхакӀэхэм афэдэу врач цӀэрыло хъунхэу тацэгъугъы, — кыӀуагъ министрэм.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ирек-

ар зэрэщызэхашагъэр кы-хигъэщыгъ.

— **Зисэнэхъат хъыцт. ЫпэкӀэ нахъыжъ-хэм афэгъэхъыгъэ гумэкӀы-гъохэр ары анахъэу тызы-тегушылэцтыгъэр, мы еджаплэр лэуытыплэ тшынышъ, гумэкӀыгъохэм нахъ тадэлэжън фаеу сэлъытэ. Непэ къекӀоллагъэхэм янахъыбэр апишэрэ курсхэм ачӀэс студентых, непэ тыхакӀэхэм афэдэу врач цӀэрыло хъунхэу тацэгъугъы,** — кыӀуагъ министрэм.

Адыгеим кызырэкӀуагъэм осэ ин зэрэфишӀырэр, яунэ къэкӀожъхэрэм фэдэу кызырэшлӀырэр кыӀуагъ клэлэцлыкү нейрохирургиемклэ Урысые обществэм ипрезидентэу, медицинэ шлэныгъэхэмклэ докторэу Жанна Семеновам. Клэлэцлыкүхэм япсауныгъэ кызытэгъэнажыгъэнымклэ лъэныкӀо зэфэшъафхэм зэратегушылэцхэр, сьд фэдэрэ узи игъом кыыхэгъэщыгъэн зэрэфаер ыкӀи лъэтемыт лэпылэгъу шлэныгъэр кызырэгъэ-нажырэр кыыхигъэщыгъ. Меди-

цинэ сэнэхъат зэзыгъэгъотырэ студентхэм, лэф зышӀэрэ врачхэм гъэшлэгъоныбэ зэрэзэхы-щтыр, ялофшлэнкӀэ ахэр агъэфедэнхэ амал зэрялэщтыр кы-кӀигъэтхыгъ.

Лъэтемыт клэлэцлыкү хирургиемклэ ыкӀи травматологиемклэ шлэныгъэ-ушэтыплэ институтым ипашэ иапэрэ гуадзэу Светлана Альбертовам кызырӀуагъэмклэ, мыщ фэдэ еджаплэхэр нэмыкӀ шӀолъырхэм ащызэхашэх.

— **Медицинэр зы чыплэ итэп, ыпэкӀэ лъэкӀуатэ, технологиякӀэхэр къежъэх. Ахэр зэрифэшъуашэу бгъэфедэнхэ, клэлэцлыкүхэм игъом ыкӀи ифэшъошэ медицинэ лэпылэгъу ябгъэгъотын фае. Непэ лъэтемыт клэлэцлыкү хирургиемклэ ыкӀи травматологиемклэ лэпылэгъу ягъэгъотыгъэныр зигъо къэсыгъэ лэфэу щыт.**

ушэтыплэ институтым ыкӀи Лъэпкъ медицинэ палатэм япрезидентэу Леонид Рошаль.

лофтхъабзэм къекӀоллагъэхэм АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат ыцӀкӀэ шлуфэс къарихыгъ АР-м псауныгъэр къэхъумэгъэ-нымклэ иминистрэу МэрэтыкӀо Рустем ыкӀи мыщ фэдэ лэфтхъабзэхэм мэхъэншхо зэрялэр, врачхэм ялофшлэнкӀэ шлогъэ ин зэрэхэлъыр кыӀуагъ.

— **Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетыр кызылэуахыгъэр илъэс 30 зыщыхъурэм мыщ фэдэ лэфтхъабзэ зэрэ-щыт. Непэ онлайн шы-клэм тетэу джыри нэбгырэ 300-м ехъу лэфтхъабзэм кыыхэлэжъэ. Джырэ технологиехэр кызыфэгъэ-федэхэзэ клэлэцлыкүхэм хирургическэ лэпылэгъу ябгъэгъотыныр, шӀобжэу ялэхэр бгъэхъужъынхэм мэхъэнэ ин ил. Лъэтемыт лэпылэгъу клэлэцлыкүхэм ягъэгъотыгъэнымклэ мы лэфтхъабзэм шлуагъэ кы-**

торэу Къуижъ Саидэ хъакӀэу къэкӀуагъэхэм, шлэныгъэ-ушэтыплэ институтым илыкӀохэм зэрэфэразэр, джащ фэдэу илъэс хъугъэу лэф зышӀэрэ «Врачхэм я Хасэ» хэтхэм ялофшлэн уасэ зэрэфишӀырэр кыӀуагъ. АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат илэпылэгъукӀэ апшӀэрэ еджаплэм

Сурэтхэр: лэпӀыно Аслъан.

МэфитӀум зэхэшъухырэр, шӀулгъэгъурэр ыпэкӀэ шӀуи-лофшлэнкӀэ жьугъэфедэ-жъынэу, гъэхъэгъэшлӀухэр шӀушӀынхэу шӀуфэсӀо, — кыӀуагъ ащ.

Нэужым еджаплэм илофшлэн ыублагъ. Мы илъэсым шӀолъыр зэфэшъафхэм ащӀкӀорэ еджаплэр зызэхашагъэр илъэситф хъугъэ.

Адыгэ Республикэ клэлэцлыкү клиническэ сымэджэщым хирургиемклэ иотделение ипашэу, клэлэцлыкү онкологэу, штатым хэмыт клэлэцлыкү хирургэу Гумэ Ахьмэд апэрэ докладыр кы-шыгъ. Хирургиемклэ отделениеер Адыгеим 1967-рэ илъэсым кы-зэрэщызэхашыгъэр, ащ гъогоу кыкӀугъэр, пашэу илагъэхэр пэублэм кыӀуагъэх, нэужым клэлэцлыкүхэм хирургическэ лэпылэгъоу арагъэкӀыхэрэм къатегушылагъ.

Клэлэцлыкүхэм кӀэорэ пкы-гъохэм шӀобж зыхахыкӀэ пшлэн фаехэм онлайн шыклэм тетэу къатегушылагъ лъэтемыт клэлэцлыкү хирургиемклэ ыкӀи травматологиемклэ шлэныгъэ-ушэтыплэ институтым ипашэу Валерий Митишвыр. Джащ фэдэу Москва кыкӀыгъэ лыкӀохэр хирургическэ амал анахъ дэгъоу цылэхэм, шӀобжхэр кыыхэгъэщыгъэнхэмклэ шыклэхэм, лучевой диагностикэм къатегушылагъэх. Клэлэцлыкүм икӀупшхъэ кӀутагъэмэ, ащ узэрелэзэщтым, шыкӀакӀэу цылэхэм арыгушылагъэх. ШӀобж хылыгъэ зилэ сабийхэм узэрэдэзекӀон фаеми нэсыгъэх.

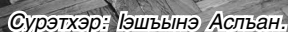
Лъэтемыт клэлэцлыкү нейрохирургиеми нэсыгъэх, клэлэцлыкүм ышхъэкӀуцӀ шӀобж илэмэ лэпылэгъоу ебгъэкӀын фаем те-гушылагъэх.

Юныгъом и 15-м еджаплэм илофшлэн пидзэжыгъ. Уагъэ, цэкӀэплэ чыплэ зилэхэм узэрелэ-зэн фаем, бэрэ цылырэ са-бийхэм акӀышӀо узэрэлъыплъэ-щтым, деструктивнэ пневмонием ыкӀи нэмыкӀ лъэныкӀохэм ате-гушылагъэх.

Адыгэ республикэ клэлэцлыкү клиническэ сымэджэщым травматологиемклэ пунктым ипашэу, УФ-м ыкӀи АР-м изаслуженнэ врачэу Шхьэлэхъо Байзэт лэфтхъабзэм хэлэжыагъ.

— **Аужырэ илъэсхэм шӀобжхэр зытецагъэ хъурэ сабийхэм зэрэхъауа-гъэм кыыхэкӀэу мы еджа-плэм илофшлэн шлуагъэ кызырӀышӀыгъэр гъэнэфа-гъэ. ТехнологиякӀэу цылэ-хэм нэлуасэ тафашӀыгъ. Москва, Краснодар анахъ шлэныгъэ дэгъу зилэ клэлэ-цлыкү хирургхэу, травма-тологхэу, нейрохирургхэу къарыкӀыгъэхэм лэм-псы-макӀэхэм лэф зэрадэшлэ-щтыр къаӀотагъ,** — кы-уагъ Шхьэлэхъо Байзэт.

ДЕЛЭКӀО Анет.

Илъэс 15 гъогу

Адыгэ къашьомкӀэ художественнэ купэу «Синдикэр» зызэхашагъэр илъэс 15 зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ пчыхъэзэхыхъэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние тыгъуасэ щыкӀуагъ.

Пчыхъэзэхыхъэм ипэублэм культурэм гъэхьагъэу щышӀыгъэхэм апае къэшъокӀо купэу «Синдикэм» изэхэщакӀоу, АР-м изаслуженнэ артисткэу, Чэчэн Республикэм искусствэхэмкӀэ изаслуженнэ лӀофшӀэу Едыдж Викторие Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат къыфигъэшъошӀыгъэ рэзэныгъэ тхылъыр ритыжыгъ АР-м культурэмкӀэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу О. В. Гавшинам.

КъэшъокӀо купым ихэбзэшӀухэр лъагъэкӀотэнхъу, творческэ гъэхьагъэхэр ашӀынхъу ар къафэлъэуагъ.

Гуцылэ фабэхэмкӀэ зимэфэкӀхэм закъыфигъэзагъ Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет ипашӀэу ДжарымэкӀо Азмэт ыкӀи къэлэ администрацием ыцӀэ-

кӀэ купым къыфэгъушӀуагъ, Щытхъу тхылъу къыфигъэшъошагъэри аритыжыгъ.

Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» ипроектхэм мы купыр чанэу зэрэхэлажъэрэм фэшӀ къыфигъэшъошӀыгъэ рэзэныгъэ тхылъыр «Синдикэм» ипашӀэ ритыжыгъ тематическэ къэтынхэмкӀэ отделим ипашӀэу КъуижӀ Аминэт.

«Синдикэм» «Кавказ модерн» зыфиӀорэ шапхъэм диштэу хореографическэ композициехэр ыгъэуцугъэх. «Ислъамый», «Зэфаку», «Убых къашьор», «Щэщэн», «Удж хъурай» ыкӀи нэмыкӀ къэшъо дахэхэр «Синдикэм» пчэгум къышигъэлъэгъуагъэх. Къашъо пэлчъ театральнэ къэгъэлъэгъоним фэдэу, гъэшӀэгъонэу, цӀыфхэм ащы-

мыгъупшэжыныгъэу ыгъэпсыгъ. Ахэм адыгэ шэн-хабзэхэм яфэмэ-бжымыгъэ игъэкӀотыгъэу ащыпхырыщыгъ.

«Синдикэм» ихудожественнэ пашӀэу Едыдж Викторие лъэпкъ зэфэшъафхэм ямэкъамэхъу, яшъуашӀэхэм ятхыпхъэ ямышыкӀэхъу, зыми фэмьдэ къашъохъу зэхигъэхьагъэхэм щытхъу къалэжыгъ.

Адыгеим иартист цӀэрыӀохъу Дзыбэ Мыхъамэт, БыштэкӀо Азэмат, Эльдэрэ Айдэмыр, Еутых Вячеслав, Дер Абир мэфэкӀым хэлэжыагъэх. Ахэм яорэдхэм пчыхъэзэхыхъэр къагъэбаигъ, къагъэдэхагъ.

Бастэ Асиет зихудожественнэ пашӀэу «Ащэмэзым» ижырэ адыгэ ордэхэр ыгъэжыныгъэх.

Шэуджэн Рустам зипэщэ ансамблэу «Бэгъэуджым» музыкальнэ лэмэпсымэхэмкӀэ лъэпкъ оредышӀохэр дахъу къыригъэуагъэх, шыкӀлӀпщынэм ибзэпсхэр агъэбзэрабзэу, узылӀэпищэу къэгъэлъэгъоныр къыгъэдэхагъ.

— Адыгэ лъэпкъым ишъуашӀэрэ икъашьорэ дахэх, — игупшысэхэм тащигъэгъозагъ концертым къэкӀогъэ Уджыхъу Маринэ, — «Синдикэм» икъашьохэр зыми фэмьдэу зэрэгъэпсыгъэр сыгу рехъы. Гуахъо хэзгъотагъ непэрэ пчыхъэзэхыхъэм.

КъэшъуакӀомэ яшъошакӀэхэм къащегъэжыагъэу якъэшъуакӀэ нэсэу пчыхъэзэхыхъэр шьошэ лъагэм итэу агъэхъазырыгъ.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

Сурэтхэр: «Синдикэм» ихъарзынэщ.

Къызыхъугъэ мафэмкӀэ фэгъушӀуагъэх

ыкӀи пшӀэшӀэжыныгъэм къыдэджджэрэ ныбжыкӀэхэр лӀэшӀу-лӀэшӀухэмкӀэ ыгъэгъушӀуагъэх.

Республикэу Дагъыстан и Цутинскэ район ипсэупӀэу Шаури щылӀэгъэ отрядым улӀшыгъэ бзэджджӀэ купыр къызытебанэм, ыпсэ емыблӀжъэу къулыкӀушӀэхэр къыухъумэхэзэ хъушъафыкӀыгъэ подразделением иснайпер зэрихъэгъэ лыхъужыныгъэр къэзэрэу-гъоигъэхэм Заур къафиӀотагъ.

— Полицием ипрапорщикэу Вячеслав Кравцовым лыхъужыныгъэу ыкӀи псэе-мыблӀжыныгъэу зэрихъагъэхэм афэшӀ Лыхъужыныгъэм иорден къыфагъэшъошагъ. Ащ ишӀэжъ егъашӀэм тыгъухэм арылтыщт, — къыӀуагъ Заур.

ЗэлукӀэгъур оклофэ кӀлӀэеджакӀохэм учӀлабэ офицерым къыратыгъ. ОМОН-м къулыкӀу зэрэщыхъырым, техникэу ыкӀи лашъу агъэфедэхэрэм ашӀогъэшӀэгъонэу ахэр къаӀлӀупчӀагъэх.

КӀаухым къэбар гъэшӀэгъонхэр къызэрафиӀотагъэмкӀэ ныбжыкӀэхэм хэбзэухъумакӀом «тхъауегъэпсэу» къыраӀуагъ.

УФ-м и Лъэпкъ гвардие и Гъэ-лорышӀапӀэу АР-м щылӀэм ихъушъафыкӀыгъэ подразделениеу «Фышт» зыфиӀорэм икӀулыкӀушӀэхэр яныбджэгъоу хэклодагъэхэм ягупсэхэм зэрафэлӀэкӀэу аналэ атырагъэты, ящыкӀэгъэ лӀэпылӀэгъур арагъэгъоты. Республикэ гупчэм иеджапӀэхэм ащыц гъуфэбагъэ зыхэлъ зэлукӀэгъу бэмышӀэу ахэм цырагъэкӀокӀыгъ.

Полицием имайорэу К. Заур лицееу N 19-м кӀуагъэ ыкӀи ащ щеджэрэ Евэ илъэс 12 зэрэхъурэмкӀэ фэгъушӀуагъ. ПшӀэшӀэжыныгъэм ятэу Вячеслав Кравцовыр илофшӀэн пшӀэрылхэр ыгъэцакӀэхэзэ, 2012-рэ илъэсым шышъхъэлум щылӀэгъэ зэпэуцужыным хэклодагъ.

КъулыкӀушӀэхэм къагъэхъазырыгъэ шӀухафтынхэр офицерым Евэ ритыгъэх

Нэбгырэ мини 4-мэ психологым зыфагъэзагъ

Сымаджэхэм психологическэ лӀэпылӀэгъу ягъэгъотыгъэным фытегъэпсыхъэгъэ проект Адыгэ Республикэм ионкодиспансер джыдэдэм цагъэцакӀэ.

АщкӀэ гухэлъэу ялэр онкологие уз зилӀэхэм нахъышӀлоу медицинэ лӀэпылӀэгъу ягъэгъотыгъэныр, врачымрэ сымаджэмрэ нахъ зэгурыӀонхэмкӀэ джырэ къэбар-лыгъэлӀэс амалхэр жъугъэу къызфэгъэфедэгъэнхэр ары.

2023-рэ илъэсым иапэрэ мэзи 8 сымэджджэ 4000 фэдизмэ психологическэ лӀэпылӀэгъу арагъэгъотыгъ, ахэм ащыщэу нэбгырэ 1337-мэ апэу закыфагъэзагъ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ и Министерствэ къызэритыгъэмкӀэ, пӀудзыгъэ шӀыкӀлэм тетэу электрон адресэу onkodialog@mail.ru зыфиӀорэмкӀэ е ашъхъэкӀэ психологым зыфагъэзэн алъэкӀыщт.

Тест зэфэшъафхэр къызфигъэфедэзэ, учӀлӀэхэр аритызэ, психологым сымаджэм ипсауныгъэ изытет зэрегъашӀэ, учӀлӀэжыгъу къэзышыгъэм зыгъэгумэкӀырэ лӀофыгъохэр къыфызэхефых.

Бокс

Спортсмен ныбжыкIэр агъэшIуагъ

Адыгеим ибоксер ныбжыкIэу Евгений Жоровым Мыекъопэ къэлэ администрацием ипашэ ирэзэныгъэ тхыльрэ ишлухъафтынрэ фагъэшъошагъэх.

Спорт еджапIэу С. М. Джэн-чатэм ыцIэ зыхьырэм зыщы-зыгъэсэрэ кIалэм 2023-рэ илъэсым Урысыем изэнэкъокъу теклоныгъэр къыщыдихыгъ. Ифтахъабзэр къалэу Серпуховэ щыкIуагъ. Килограмм 51-м нэс къэзыщэчыхэрэм якуп Евгений зыщиушэтыгъ, илъэс 19

— 22-рэ зыныбжыхэр ары зэнэ-къокъум хэлэжыагъэхэр.

Спортсменыр зыгъасэрэр Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Александр Ким.

Мы спорт лъэпкъымкIэ Европэм изэнэкъокъу шэклогъум ыкIэм зэхашэшт. Евгений Жоровым ащ Адыгеир къыщицIэгъэлъэгъошт.

Гандбол

ЕшIэгъум зыфегъэхъазыры

Урысыем ичемпионат хэлэ-жырэ «АГУ-Адыифым» зичэзыу ешIэгъум зыфегъэхъазыры. ЫпэкIэ тикомандэ «Астраханочкэм» ыкIи «Ростов-Доним» адешIагъ, зэлукIэгъуитIури шIуахыгъ.

Ионыгъом и 17-м тигандболист-кэхэр мы аужырэ илъэситIум тикъэралыгъо ичемпионэу «ЦСКА-м» IукIэштых. ЕшIэгъур Мыекъуапэ щыкIошт, зырагъэжыштыр мафэм сыхъатыр 1-р ары.

Футбол

Зичэзыу зэлукIэгъухэр яIэштых

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ишлухъафтын зырыл зэнэкъокъум къыдыхалъытэгъэ зичэзыу ешIэгъухэр мы зыгъэп-сэфыгъо мафэхэм щыIэштых.

Ахэм ащыщэу зыр, лъэныкъохэр зэрэзэзэгъыгъэхэм кыхэкIэу, мы мафэхэм щыIагъ. Поселкэм щызэдешIагъэх «Урожай» ыкIи «Мыекъуапэ» зыфилорэ командэхэр. Бысымхэм теклоны-

гъэр къыдахыгъ, пчъагъэр — 4:3. Адрэ ешIэгъухэр Ионыгъом и 16 — 17-м рагъэкIокIыштых. «Чэчэнаир» — «АГУ-м», «Сириусыр» — «Кошхъаблэм», «Тэхьутэ-мыкъуаер» «Адыгэкъалэ» алу-кIэштых.

Лъэбэкъу мини 10

Унэгъо 25-м ехъу хэлэжыагъ

Урысые проектэу «Унагъом сыригъусэу лъэбэкъу мини 10» зыфилорэм Мыекъуапэ щыщ унэгъо 25-м ехъу хэлэжыагъ.

Ифтахъабзэм къекIоллагъэхэр иурамхэм къарыкIуагъэх, спорт-комитетым ипашэхэм ягъусэхэу

зарядкэ ашIыгъ, сертификатхэр къалэжыгъэх.

Унагъохэр кызырэыклогъэхэ гъогум укызыщыуцун плъэкIышт чыпIэ гъэшIэгъоныбэ къыдыхалъытэгъагъ. Мы проектым игъэ-цэкIэн зилахышIу хэлъыр кIэлэ-цыкIухэм ыкIи ныбжыкIэхэм я Урысые организациеу «Движение первых» зыфилорэм икъэлэ къутам ары.

Джащ фэдэу унэгъо командэхэр викторинэ зэфэшхъафхэм ахэлэжыагъэх, упчIэхэм джеуап тэрэхэр къаратыжхэмэ, баллхэр къафалытэгъыгъэх. Ащ изэфэхы-сыжхэмкIэ зэхэщакIохэм унэгъо анахь дэгъуищ кыхагъэщыгъ, ахэм Мыекъуапэ физическэ культу-рэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Коми-тет идиломхэмрэ медальхэмрэ афагъэшъошагъэх.

Зэхэзышагъэр ыкIи къыдэзы-гъэкIырэр:
АР-м лъэпкъ Ифхэм-кIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэ-гъухэм адырIэ зэпхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIыхырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхъэ-хэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожыхь.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын ИфхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыпIэ гъэIоры-шIапI, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр
4155
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1548

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъаIэр
МэщIэкъо С. А.

Редактор шхъаIэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэкIыжъ зыхьырэ секретарыр
ЖакIэмыкIо А. З.